

Босна и Херцеговина
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД
Број: 11 0 У 019804 17 Увп
Бања Лука, 05.9.2019. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Свјетлане Кнежевић као предсједника вијећа, Страхиње Ђурковића и Душка Бојовића, као чланова вијећа, уз учешће Сање Орашчанин као записничара, у управном спору по тужби Т.В. из Б., заступана по пуномоћнику Р.П. адвокату из Б. (у даљем тексту: тужитељица), против рјешења број ... од 27.10.2016. године, туженог Градоначелника Б., у предмету додјеле у закуп станова у државној својини на којима не постоји станарско право, одлучујући о захтјеву туженог за ванредно преиспитивање пресуде Окружног суда у Бањој Луци број 11 0 У 019804 16 У од 6.4.2017. године, на нејавној сједници вијећа одржаној 05.9.2019. године, донио је слjedeћу

ПРЕСУДУ

Захтјев се одбија.

Захтјев тужитељице за накнаду трошкова одговора на захтјев се одбија.

Образложење

Побијаном пресудом уважена је тужба против оспореног акта којим је одбијена жалба тужитељице изјављена против Одлуке Комисије за рјешавање стамбених потреба Града Б. број ... од 8.9.2016. године, а којом је одбијен њен захтјев за додјелу једнособног стана који се налази у ул. Р.К. број 3, десети спрат, стан број 50, површине 41 м², на којем је носилац права располагања Град Б.

Уважење тужбе је образложено разлозима да у поступку који је претходио доношењу оспореног акта чињенично стање није потпуно и правилно утврђено; да из увјерења Подручне канцеларије Т., Подручне јединице И. од 22.9.2014. године произлази да је власник приземља куће у Т. М.В., а не тужитељица, а да је спрат куће на којем је тужитељица власник са 1/1 дијела порушен, па наведено указује да тужитељица није ни власник, ни сувласник непокретности на подручју општине Т., јер дио који би тужитељици припао, припада М.В., а дио на којем се формално води М.В. не постоји, јер је уништен у ратним дејствима, а о којој чињеници тужени није водио рачуна. Такође суд истиче да тужени није водио рачуна да из увјерења Општине Т. од 18.9.2014. године произлази да је С. В., мајка тужитељице била носилац станарског права у стамбеној згради у ул. Т. Б. број 90 у Т., а која зграда је уништена у ратним дејствима, па тужитељица не посједује било какве непокретности на подручју Т., у мјесту својег ранијег

пребивалишта. Уз наведено, не може се занемарити ни чињеница да је мјесто пребивалишта тужитељице Б. од 1992. године, за које вријеме је живјела код старатеља или као подстанар. Суд наводи да тужени није цијенио садржа дописа ПЈ Т. од 09.3.2015. године из којег произлази да тужитељица нема стамбену јединицу на подручју Општине Т., па се правилно у тужби указује на погрешну примјену Закона о државним становима на којима не постоји станарско право („Сл. гласник РС“, број 98/11, у даљем тексту: Закон), чији члан 4. прописује да се наведени станови дају у закуп корисницима у складу са одредбама тог закона и Закона о приватизацији државних станова, као и општег акта носиоца права располагања, те да је чланом 14. став 2. тачка а) Закона прописано да лица која имају статус члана породице погинулог борца имају приоритет у рјешавању стамбених потреба према критеријумима и мјерилима прописаним посебним законима и правилником надлежног органа јединице локалне самоуправе, па је тако Правилником о рјешавању стамбених потреба додјелом у закуп станова у државној својини на којима не постоји станарско право („Сл. гласник Града Б.“ број 2/14 и 8/14, у даљем тексту: Правилник), такође прописано да право на рјешавање стамбених питања приоритетно имају чланови породице погинулог борца. Указује да је Уставни суд РС одлуком број У-8/15 од 28.12.2016. године утврдио да члан 7. став 2. и 3. Уредбе о стамбеном збрињавању породица погинулих бораца и ратних војних инвалида Одбрамбено-отаџбинског рата Републике Српске („Сл. гласник РС“, број 43/17, 73/08 и 18/11, у даљем тексту: Уредба), а на које се тужени упорно позива у погледу нераскидиве везе између статуса и права у контексту рјешавања стамбених питања није у сагласности са Уставом РС и Законом о правима бораца, војних инвалида и породица погинулих бораца Одбрамбено-отаџбинског рата Републике Српске („Сл. гласник РС“, број 134/11, 9/12 и 40/12, у даљем тексту: Закон о правима бораца). Сматра да је недопустиво да дјеца погинулих бораца која су била малолетна у вријеме погибије родитеља не могу остварити право на стамбено збрињавање иако ове категорије имају приоритет, а тужитељица као дијете погинулог борца (мајке) и која има признати статус по том основу, са пребивалиштем на подручју Града Б. не може остварити то право при чему је неоснована тврдња туженог да мишљења Министарства рада и борачко-инвалидске заштите и Министарства за просторно уређење, грађевинарство и екологију нису од утицаја на одлуку, иако нису обавезујућа, јер свједоче о чињеницама које су одлучујуће за правилно рјешавање предметне управне ствари, па се суд, из тог разлога, на њих позива.

Благовремним захтјевом за ванредно преиспитивање те пресуде (у даљем тексту: захтјев) тужени оспорава њену законитост због повреде Закона о општем управном поступку, Закона о управним споровима и повреде материјалних прописа. Истиче да су за рјешавање ове управне ствари мјеродавни Закон и Правилник, а не Уредба која је супсидијарног карактера. Предметни стан не спада у категорију станова на које право располагања има Влада, већ је ријеч о становима на којима право располагања има Град Б., па тужени закључује да је суд повриједио материјални пропис, јер се позива на одредбе Уредбе која не може бити основ за рјешавање стамбеног питања тужитељице, већ су релевантне одредбе Закона и Правилника; да из одредбе члана 4. Правилника произлази да су услови за додјелу стамбене јединице у закуп признати статус и право који морају бити испуњени кумулативно; да су увјерења ПЈ И., ПК Т. од 09.3.2015. и 04.02.2015. године контрадикторна, па је тужени прихватио увјерење од 22.9.2014. године из којег произлази да је на к.ч 238 к.о. Т. уписана стамбена

зграда сувласништво М. (Х.)В. и Т. (М.) В. са 1/1 дијела, а први спрат својина М.В. са 1/1 дијела, да је кућа дјелимично обновљена 2001. године на начин да је изграђено само приземље које користи М., па је нејасно на основу чега је суд закључио да тужитељица није власник приземља куће. Наводи да из увјерења истог органа од 04.02.2015. године проистиче да је тужитељица етажни власник приземља стамбене зграде, док је М.В. власник спрата, а у сљедећој реченици стоји да је током ратних дејстава кућа уништена и да је обновљено само приземље 2001. године које је у власништву М.В., па је нејасно зашто у увјерењу стоји чињеница да именована не посједује стамбену јединицу. Сматра да мишљења министарстава, на која се позвао суд, нису доказ у управном поступку и не могу утицати на рјешавање управне ствари. Предлаже да се захтјев уважи, побијана пресуда „поништи“.

Тужитељица у одговору на захтјев истиче да се тужени позвао на одредбе Уредбе чиме признаје да је своје одлуке засновао на Уредби и тиме прихватио да позивање на одредбе Уредбе није супсидијарног карактера; да је суд детаљно размотрио питање да ли тужитељица има имовину у Т., те да је неприхватљив став туженог да он оцјењује који ће доказ суд прихватити, а који неће, будући да само од суда зависи да ли ће прихватити мишљење министарстава, јер та мишљења иду у прилог наводима тужитељице и на тај начин имају утицај на одлуку. Предлаже да се захтјев одбије, а тужитељици досуде трошкови одговора на захтјев према исказаном трошковнику.

Размотривши захтјев, побијану пресуду, одговор на захтјев на основу одредбе члана 39. Закона о управним споровима („Сл. гласник РС“ број 109/05 и 63/11, у даљем тексту: ЗУС), као и цјелокупне списе овог управног спора, а и предметне управне ствари, овај суд је одлучио као у изреци пресуде из сљедећих разлога:

Из података списа произлази да се тужитељица - дијете погинулог борца, иначе без оба родитеља, обратила захтјевом туженом за додјелу у закуп предметног стана. Првостепеним рјешењем је одбијен захтјев тужитељице, а оспореним актом је одбијена жалба. Побујаном пресудом је уважена тужба и поништен оспорени акт.

Побијана пресуда је правилна и законита.

Није прихватљива тврдња туженог да се суд погрешно позива на одредбе Уредбе чије одредбе су супсидијарног карактера када је ријеч о давању станова у закуп од стране јединица локалне самоуправе, а на којима право располагање имају јединице локалне самоуправе, јер се управо тужени позвао на члан 7. Уредбе за које је нижестепени суд указао да је Уставни суд РС одлуком број У-8/15 од 28.12.2016. године утврдио да став 2. и 3. члана 7. није у сагласности са Уставом и Законом о правима бораца.

На основу чињеничног утврђења произлази да тужитељица има статус члана породице погинулог борца (дијете мајке С.В. - погинулог борца), да је уписана са правом сувојине на парцели к.ч. бр. 238 к.о. Т. и власник етажног дијела стамбене зграде у ул. Т.б. број 90 (бивша Ј.п. о. број 58), да је наведена зграда уништена у ратним дејствима и да је 2001. године средствима организације

НУОВО ФРОНТИЕРА обновљено само приземље зграде и предато на коришћење М.В. Такође, из увјерења ПЈ И., ПК Т. од 04.02.2015. године произлази да је на предметној стамбеној згради уписано етажно власништво тужитељице са 1/1 дијела, а спрат на М.В. са 1/1 дијела, да је током ратних дејстава кућа потпуно уништена и да је 2001. године обновљено само приземље куће у својини М.В. Исто је наведено и у увјерењу Општинске управе, Општине Т. од 09.3.2015. године, па произлази да тужитељица нема у својини имовину на подручју Општине Т., како је то правилно закључио нижестепени суд у побијаној пресуди.

Одредбом члана 13. став 3. Закона о правима бораца је прописано да се лицима из става 1. тачка а) овог закона, а то су брачни друг и дјеца погинулог, односно умрлог борца, може признати статус члана породице погинулог борца без обзира да ли користе право на породичну инвалиднину, па је неосновано тврђење туженог да тужитељица не испуњава услове за додјелу стана у закуп, из разлога што није корисник права на породичну инвалиднину, јер се тај услов не тражи у смислу цитиране одредбе Закона о правима бораца, с обзиром да је дијете погинулог борца.

У правцу правилне примјене горе поменуте одредбе мишљење је дало Министарство рада и борачко-инвалидске заштите и Министарство за просторно уређење, грађевинарство и екологију из којих разлога се суд правилно позвао на та мишљења указујући да се њима потврђује чињеница да тужитељица као дијете погинулог борца има статус члана породице погинулог борца и да по том основу може остварити право на стамбено збрињавање, без обзира што није корисник личне инвалиднине.

Тачно је да суд тумачи и примјењује прописе, те да мишљења органа нису обавезујућа, али помажу ономе који примјењује прописе да их правилно протумачи и самим тим правилно примијени, што је суд и учинио у овом случају, поготово такво је мишљење корисно ако га даје обрађивач закона, као што је овдје случај.

Суду је јасно да аутентично тумачење појединих одредби закона даје само законодавац, а то је Народна скупштина РС, али се у овом случају не ради о аутентичном тумачењу закона.

Полазећи од тога да је тужитељица дијете погинулог борца, да има утврђени наведени статус који јој је признат на основу одредбе члана 13. став 3. Закона о правима бораца, да нема ријешено стамбено питање, јер је кућа на које има уписано право својине са 1/2 дијела порушена у ратним дејствима и да је само приземље куће обновљено 2001. године, припало М.В. у то произлази да тужени није правилно примијенио одредбе члана 4. и 14. Закона и члана 13. Закона о правима бораца те члана 4. став 1. Правилника када је одбио захтјев тужитељице за додјелу стамбене јединице у закуп, а како је то правилно закључио нижестепени суд у побијаној пресуди.

Код таквог стања ствари, овај суд налази да побијаном пресудом није остварен ниједан разлог њене незаконитости из одредбе члана 35. став 2. ЗУС, па

се захтјев туженог, на основу одредбе члана 40. став 1. истог закона, одбија као неоснован.

Тужитељица се одбија са захтјевом за накнаду трошкова одговора на захтјев по адвокату, јер давање одговора на захтјев није обавезна радња у поступку управног спора, а наводи одговора на захтјев нису утицали на одлуку суда, будући да би иста одлука била донијета и да тужитељица није ни дала одговор на захтјев.

Записничар
Сања Орашчанин

Предсједник вијећа
Свјетлана Кнежевић

Тачност отправка овјерава
Руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић